

N:o 21.

Ank. till Riksd. kansli den 24 februari 1899, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om handräckning åt utländsk domstol, till lag om vittnesförhör vid utländsk domstol, till lag om ändrad lydelse af 3 § i lagen den 19 november 1886 angående skyldighet för utländsk man att i rättegång vid svensk domstol mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada och till lag om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut.

Genom proposition, n:o 23, af den 3 i denna månad har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till:

1:o) L A G

om handräckning åt utländsk domstol.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Har i mål eller ärende, deri fråga ej är om ansvar för brottslig gerning eller om efterforskning af brott, utländsk domstol gjort fram-

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 7 Saml. 12 Häft. (N:o 21.)

ställning hos domstol här i riket om vidtagande af någon till rättegången hörande åtgärd, såsom upptagande af ed, anställande af förhör med part, vittne eller sakkunnig, granskning af skriftlig handling eller besigtning af annat föremål, och varder den framställning genom utrikesdepartementet öfverlemnad till den svenska domstolen, skall den äskade handräckningen lemnas, efter ty här nedan sägs.

2 §.

Handräckning, som i 1 § sägs, skall lemnas af allmän underrätt.

Är framställning gjord om upptagande af ed, anställande af förhör, granskning af skriftlig handling eller besigtning af annat föremål, som lämpligen kan vid rätten företes, ankomme åtgärden på den rätt, inom hvars område den, som skall fullgöra edgång eller höras, eller som innehar föremål, hvarom fråga är, har sitt hemvist eller någon tid sig uppehåller; dock att, der han samtyckt att vid annan rätt fullgöra hvad af honom äskas, åtgärden skall af den rätt vidtagas. Är fråga om besigtning af föremål, som ej lämpligen kan vid rätten företes, tillkomme sådan åtgärd den rätt, inom hvars område föremålet finnes. Annan åtgärd skall verkställas af den rätt, till hvilken framställning derom inkommer.

3 §.

Pröfvar i stad rätten eller å landet domaren, att begärd handräckning ej kan lemnas, meddele den utländska domstolen underrättelse derom med uppgift om skälen för beslutet.

Finner rätten eller domaren, att det jemlikt 2 § tillkommer annan rätt att vidtaga åtgärd, hvarom fråga är, öfversände framställningen till den rätt, och gifve det den utländska domstolen tillkänna.

4 §.

Möter ej för äskad åtgärd laga hinder, utsätte rätten eller domaren dag för ärendets företagande. Skall någon såsom vittne höras, varde han genom rättens eller domarens försorg till rätten kallad. Annan, som skall vid rätten tillstädeskomma, låte rätten eller domaren om den utsatta dagen underrättas; anmode ock, der fråga är om granskning af

skriftlig handling eller besigtning af annat flyttbart föremål, den, som innehar föremålet, att det vid rätten förete. Ej vare nödigt, att part om dagen för ärendets företagande underrättas, der han ej sjelf skall afhöras eller något fullgöra.

Har den utländska domstolen begärt att erhålla underrättelse, hvilken dag ärendet skall förekomma, aflåte rätten eller domären i god tid sådan underrättelse.

5 §.

I fråga om ärendets behandling vid rätten skall, der ej af föreskrifterna i denna lag annat föranledes, lända till efterrättelse hvad om rättegång vid svensk domstol finnes stadgadt.

6 §.

Der annan än den, som i egenskap af vittne blifvit till rätten kallad, uteblifver eller underlåter att fullgöra hvad af honom äskas, låte rätten dervid bero.

7 §.

Afser framställningen parts hörande på ed, och är ej utsatt, hvad under eden skall bekräftas eller förnekas, anställe rätten förhör med parten angående den omständighet, hvarom upplysning äskas. Innan förhöret eger rum, erinre rättens ordförande parten, att hvad han vid förhöret uppgifver skall af honom till riktigheten med ed bekräftas. Sedan parten afhörts och hans utsaga blifvit upptecknad, skall det upptecknade för parten uppläsas, och denne tillfrågas, om utsagan blifvit rätteligen fattad. Derefter erinre rättens ordförande parten om edens vikt och betydelse samt uppmane honom att, der hans utsaga i något afseende afviker från sanningen, deri göra rättelse; och bekräfte parten deruppå med ed, att hans utsaga, sådan den blifvit af honom vidkänd, är sann.

8 §.

Den, som enligt svensk lag är jäfvig att vittna, må ej mot sitt bestridande dertill förpligtas. Medgifver han att vittna, varde afhörd,

utan så är, att jäfvet är af beskaffenhet att efter svensk lag ej kunna eftergifvas. Eger, enligt lagen i det land, der den främmande domstolen är, den, som till vittne åberopats, vägra att afgifva vittnesmål eller att besvara viss fråga, njute han den rättighet till godo.

9 §.

Har den utländska domstolen hemställt, att vid eds affäggande skola användas andra ordalag än i svensk lag äro stadgade, eller att dervid eljest skall förfaras annorledes än svensk lag föreskrifver, och är den, af hvilken ed kräfvess, villig att sålunda fullgöra eden, pröfve rätten; huruvida det må ske.

Innefattar den utländska domstolens framställning eljest begäran att visst förfarande skall iakttagas vid verkställande af äskad åtgärd, skall den begäran efterkommas, der det ej är i svensk lag förbjudet.

10 §.

Rätten pröfve, hvilken ersättning skall tillkomma kronans eller rättens betjente för delgifning af kallelse eller underrättelse, som i 4 § afses; ege ock, der annan än part vid rätten tillstädeskommit eller något fullgjort, tillägga honom ersättning för kostnad, som deraf föranledts. Ersättning, hvarom nu är sagdt, varde af allmänna medel förskjuten.

11 §.

Sedan ärendet blifvit till slut fördt, låte rätten protokoll öfver hvad deri förekommit tillställas den utländska domstolen; foge ock dervid uppgift å de kostnader, den äskade åtgärden enligt 10 § eller eljest medfört.

12 §.

Hvad här ofvan är stadgadt för det fall, att framställning om handräckning, som i 1 § sägs, blifvit genom utrikesdepartementet öfversänd till svensk domstol, skall jemväl ega tillämpning der sådan framställning blifvit till domstol här i riket öfversänd från utländsk domstol,

med hvilken enligt Konungens förordnande den svenska domstolen eger omedelbart skriftvexla.

13 §.

I de fall, då rätten enligt denna lag har att aflåta meddelande till utländsk domstol, skall, der ej på grund af Konungens förordnande omedelbar skriftvexling må ega rum, det meddelande öfversändas till utrikesdepartementet för vidare åtgärd.

2:o) L A G

om vittnesförhör vid utländsk domstol.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Varder i tvistemål, som är vid svensk domstol anhängigt, begäran gjord, att någon, som vistas utom riket, skall såsom vittne höras vid utländsk domstol, må rätten det tillåta, der skäl dertill äro.

2 §.

Varder vittnesförhör, som i 1 § sägs, af rätten medgifvet, åligger den, som begärt förhöret, att inom tid, som honom af rätten förelägges, till rätten aflemna antingen löftesskrift af två vederhäftige, inom riket bosatte svenske män, hvilka en för båda och båda för en borga såsom för egen skuld för den kostnad förhöret kan medföra, eller ock bevis att han till säkerhet för sagda kostnad hos Konungens befallningshafvande nedsatt det belopp, hvartill rätten finner kostnaden kunna skäligen beräknas. Försummas det, vare frågan om förhöret förfallen.

Hvad i denna § är sagdt skall ej ega tillämpning, då förhör begärts af den, som förer Konungens och kronans talan.

3 §.

Fullgöres hvad i 2 § är föreskrifvet, utfärde rätten framställning till den utländska domstolen om förhörets anställande, och skall i den framställning meddelas en kort berättelse om saken äfvensom uppgift å de omständigheter, angående hvilka förhör skall ega rum. Der part sådant äskar, begäre rätten ock, att underrättelse om dagen för förhöret varder i god tid rätten meddelad.

Framställning, som nu är sagd, skall af rätten tillställas utrikesdepartementet för vidare åtgärd eller, der enligt Konungens förordnande omedelbar skriftvexling med den utländska domstolen må ega rum, öfversändas till den domstol.

4 §.

Sedan till rätten inkommit uppgift å kostnad, som af framställningen föranledts, öfversände rätten den uppgift jemte borgen eller nedsettningsbevis, hvarom i 2 § sägs, till Konungens befallningshafvande, som har att vidtaga erforderliga åtgärder för kostnadsbeloppets uttagande.

5 §.

Hvad i denna lag är stadgadt angående vittnesförhör i tvistemål gälle ock, der sådant förhör begäres i ansökningsärende.

3:o) L A G

om ändrad lydelse af 3 § i lagen den 19 november 1886 angående skyldighet för utländsk man att i rättegång vid svensk domstol mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada.

Härigenom förordnas, att 3 § i lagen den 19 november 1886 angående skyldighet för utländsk man att i rättegång vid svensk domstol

mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada skall erhålla följande ändrade lydelse:

Konungen eger efter aftal med främmande stat och under förutsättning af ömsesidighet meddela bestämmelser, hvarigenom den stats undersåtar befrias från skyldighet att ställa säkerhet, hvarom i denna lag är fråga.

4:o) L A G

om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut.

Häriigenom förordnas som följer:

1 §.

Der främmande stat genom aftal medgifver, att beslut hvarigenom förpligtelse att gälda rättegångskostnad blifvit af svensk domstol ålagd kärke eller mellankommande part, som är medborgare i den främmande staten och der har sitt hemvist, må i den stat bringas till verkställighet, eger Konungen förordna, att beslut af domstol i den främmande staten må, i hvad det innefattar så beskaffad förpligtelse, här i riket verkställas.

2 §.

Vill någon erhålla verkställighet å utländsk domstols beslut, som i 1 § afses, göre derom ansökning hos öfverexekutor; och skall dervid företes den handling, hvarå ansökningen grundas, och med bevis af myndighet i den främmande staten styrkas, att handlingen är i behörig form utfärdad, samt att beslutet vunnit laga kraft och vid den tid, då ansökningen göres, må i den främmande staten verkställas. Der fråga är om beslut af annan domstol än norsk, skall ock företes intyg af svensk beskickning eller konsul, att det bevis, hvarom nyss är sagdt, är af behörig myndighet utfärdadt.

Är någon af handlingarne affattad å annat främmande språk än det norska eller danska, varde styrkt öfversättning af den handling jemväl ingifven.

3 §.

Fullgöres hvad i 2 § är stadgadt, förordne öfverexekutor, att beslutet må verkställas; och gånge det sedan i verket likasom svensk domstols laga kraft egande dom.

4 §.

Hvad i denna lag är stadgadt skall ej utgöra hinder för tillämpning af förordningen om verkställighet af domar och utslag, meddelade af domstol i konungariket Danmark, den 15 juni 1861.

Ifrågavarande proposition, hvilken af båda kamrarne blifvit till lagutskottet hänvisad, har tillkommit i syfte att uti vår lagstiftning införa de nya bestämmelser af allmän lags natur och åvägbringa den förändring af redan gällande lagbud, som erfordras för ratifikation af en på grund af Kongl. Maj:ts beslut den 29 januari 1897 för Sveriges och Norges del undertecknad internationel konvention angående vissa till civilprocessen hörande ämnen af internationel natur.

Då lagutskottet anser önskligt, att den lättnad uti internationel rättslig beröring, som med förenämnda konvention åsyftas, kommer till stånd, får utskottet, som vid granskning af de i propositionen innefattade lagförslagen ej funnit anledning till någon erinran, hemställa,

att Riksdagen måtte antaga de uti i fråga varande proposition framlagda förslag till

- 1:o) lag om handräckning åt utländsk domstol;
- 2:o) lag om vittnesförhör vid utländsk domstol;
- 3:o) lag om ändrad lydelse af 3 § i lagen den 19 november 1886 angående skyldighet för utländsk man att i rättegång vid svensk domstol mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada; samt

4:o) lag om verkställighet i visst fall af utländsk domstols beslut.

Stockholm den 24 februari 1899.

På lagutskottets vägnar:

K. S. HUSBERG.

Reservation

mot 1, 4 och 7 §§ i förslaget till lag om handräckning åt utländsk domstol af herr *Trygger*.
